

Ursula VON DER LEYEN
Az Európai Bizottság elnöke

Alexander De Croo
Belgium miniszterelnöke
A Tanács elnöksége

Másolat: EU államfők

2024. február 23.

Tárgy: Ahhoz, hogy az EU hatékonyan kezelhesse a történelmi gazdatiltakozásokat, a mezőgazdaságot vissza kell helyeznie stratégiája középpontjába.

A mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás stratégiai jelentőségük miatt hagyományosan az európai projekt sarokköveként szolgál. Ágazataink a mindenki számára nélkülözhetetlen áruk széles skáláját állítják elő. Kulcsszereplők vagyunk 450 millió uniós fogyasztó élelmezésbiztonságának biztosításában, a világ legnagyobb élelmiszer- és mezőgazdasági termék exportőreivel együtt. A gazdálkodók az elsők, akik érzik a szélsőséges időjárási események következményeit, miközben a kibocsátás csökkentésével és a szén-dioxid tárolásával hozzájárulnak a zöld átmenethez, ők a vidéki területek és a biológiai sokféleség letéteményesei. Ezen túlmenően régióinkban aktívan részt veszünk az éghajlatbarát és fenntartható mezőgazdasági és erdészeti kezdeményezésekben.

Az elmúlt években az európai gazdálkodók és mezőgazdasági szövetkezetek hangja egyre fontosabbá vált, aggodalmainkat azonban nagyrészt figyelmen kívül hagyták. Ehelyett úgy tűnik, hogy sok döntéshozó ágazatunkat kizárólag problémaként fogja fel, figyelmen kívül hagyva a több százezer hathatós fenntarthatósági kezdeményezést, és semmibe véve a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás stratégiai fontosságát az európai projekten belül. Ennek a paradigmának most meg kell változnia! Amikor valós problémákkal foglalkozunk, értékes időt vesztegetünk azzal, hogy lehetővé tesszük, hogy a polarizáció domináljon a politikai döntéshozatalban, ahelyett, hogy a tudományra és a gyakorlati visszajelzésekre hagyatkoznánk. Az európai gazdálkodók és agrárszövetkezetek a megoldás részei!

A gazdasági, éghajlati és társadalmi kihívások és egyéb akadályok páratlan összetartásával állunk szemben, amelyek számos gazdálkodó megélhetését és versenyképességét veszélyeztetik. Sokan közülünk azon kapjuk magunkat, hogy a növekvő költségek, valamint néhány koncentrált kiskereskedő és a tagállamokon belül működő beszerzési szövetségek által gyakorolt piaci nyomás közé szorultunk. Ezen túlmenően az EU kereskedelempolitikájának bizonyos vonatkozásai fenntarthatatlan terhelést jelentenek néhány alapvető termékünkre, ami megakadályozza, hogy teljes körűen magunkévá tudjuk tenni a szükséges átmeneteket.

Európa minden részéről a szélsőséges éghajlati események hatásai és a geopolitikai feszültségek azonnali következményekkel járnak vidéki közösségeinkre és ágazatunk azon képességére, hogy továbbra is megfizethető árukkal lássa el a társadalmat. Hogyan tudunk ilyen körülmények között hatékonyan felkészülni a generációs megújulásra?

Ezeket a kihívásokat az Európai Unió további megszorításai és szabályozásai súlyosbították. A mezőgazdaság számára a zöld megállapodás szabályozási szökőár volt, túl sok elhamarkodott konzultációval, a felülről lefelé irányuló célokkal értékelés nélkül, és megvalósíthatósági tanulmányok nélkül átnyomott javaslatokkal.

Az elmúlt hetekben és hónapokban zajlott egyre több törvényes gazdatiltakozás rávilágít annak sürgető szükségességére, hogy az Európai Unió politikáiban visszahelyezze a hangsúlyt a vidéki területekre, a mezőgazdaságra és az erdőgazdálkodásra. **Tagjaink támogatják a békés demonstrációkat. Ezt nem lehet elégszer hangsúlyozni. Nem fogunk ösztönözni olyan cselekvést, amely ellentétes a demokratikus társadalmunk által felállított szabályokkal.**

Mindazonáltal gazdáinknak, erdőtulajdonosainknak és agrárszövetkezeteinknek **stabilitásra, láthatóságra és kiszámíthatóságra van szükségük** ahhoz, hogy magabiztosan nézhessenek a jövőbe. Támogatni kell egy versenyképes szövetkezeti modellt, amely a gazdálkodók alkupozíciójának javítását célozza az élelmiszer-ellátási láncban, elősegíti a közös beruházásokat annak érdekében, hogy a gazdálkodók több hozzáadott értéket szerezzenek termékeikhez, valamint ösztönzi a gazdálkodók gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóságát.

Termelő autonómiáinknak és a klímasemleges Európára való átállásnak kell az EU stratégiai iránytűjévé válnia. Ma a Copa és a Cogeca tagjaiként hangsúlyozzuk, hogy sürgősen foglalkozni kell a tiltakozó gazdálkodók ezrei által felvetett aggódalmakkal, és hosszú távú kilátásokat kell kínálni az ágazat számára.

Rövid távon a hangsúlyt a következőkre kell irányítani:

1. **Sürgős intézkedések végrehajtása a gazdálkodók munkájának és életének egyszerűsítésére**, valamint olyan ösztönző intézkedések bevezetése, amelyek változást hoznak. Ez magában foglalja az agronómiai feltételekkel összeegyeztethetetlen túlzott adminisztratív terhek, valamint az egységes, felülről lefelé irányuló jogszabályok megszüntetését. Ezért üdvözljük a gazdálkodók aggályainak kezelésére szánt egyszerűsítési csomagot. E tekintetben felkérjük az Európai Bizottságot, hogy biztosítson eltéréseket a feltételellességi követelmények (pl. GAEC 1 GAEC 6, GAEC 7), az ökoprogramok, valamint az ezekre épülő agrár-környezetvédelmi és éghajlati kötelezettségvállalások tekintetében. 2024-re már megtörtént egy előzetes lépés (bár részleges és elégtelen) a GAEC8 tekintetében.
2. **Az Ukrajnára vonatkozó autonóm kereskedelmi intézkedések (ATM-ek) megújítására vonatkozó bizottsági javaslat megerősítése** a gabonafélék, az olajos magvak és a méz bevonásával a baromfira, a tojásra és a cukorra javasolt automatikus védintézkedések rendszerébe. Kérjük továbbá e rendszer referencia-időszakának módosítását a 2022/2023-as átlagos mennyiségről a 2021/2022-es átlagra. Az Ukrajnával közös határokon nyújtott vámszolgáltatásokhoz külön támogatást kell biztosítani.
3. **A kölcsönösség biztosítása a mezőgazdasági termelési szabványokban** és egyenlő versenyfeltételek a kereskedelmünkben. Határozott üzenet küldése és az EU-Mercosur megállapodás leállítása jelenlegi állapotában.
4. **Annak biztosítása, hogy az európai gazdaságok tisztességes díjazásban részesüljenek az élelmiszerláncon belül**, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv sürgős és hatékony végrehajtásával minden tagállamban, igazságosabb árelosztással a lánc mentén, valamint a költség alatti értékesítés hatékony tilalmával.
5. **Áttörés támogatása az 1-es kategóriájú NGT** növények tekintetében, előremutató üzenet közvetítése érdekében ágazatunk számára az innováció és a gyakorlati megoldások tekintetében.

6. **További szabályozások**, mint az **ipari kibocsátásokról szóló irányelv (IED)**, a **természet helyreállításáról szóló törvény (NRL)** valamint a **csomagolás és a csomagolási hulladék**, amelyekről még mindig vitatkoznak az uniós jogalkotók, kényszerített „felülről lefelé célzott” megközelítéseket képviselnek, amelyek nélkülözik a megfelelő eszközöket, átmeneteket és finanszírozást. Ezt ki kell javítani, és szükség esetén tükröznie kell az európai parlamenti mandátumokat. Ezen jogszabályok végrehajtása a jelenleg véglegesítés alatt álló formában **valószínűleg** a versenyképesség elvesztéséhez, tagjaink számára megnövekedett költségekhez és adminisztrációs terhekhez, valamint **félreértésekhez és elutasításhoz vezet**.
7. Támogatást várunk a **berni egyezmény** függelékeinek **módosítására** irányuló bizottsági javaslatra vonatkozó **sürgős pozitív döntéshez**, amely lehetővé teszi a farkasok populációjának kezelését, ami a gazdálkodók és a vidéki közösségek javát szolgálná EU-szerte.

A következő hetekben és hónapokban **fel kell mérni a zöld megállapodás hatását a mezőgazdasági ágazatra, és tanulni kell belőle**. A 2024-2029-es mandátumra a magasabb minőség csökkentett szabályozása mellett állunk. Első lépésként kulcsfontosságú lesz egy átfogó leltár elkészítése az elfogadott jogszabály hatásáról, miközben időt hagyunk a konzultációra és bármely új kezdeményezéssel kapcsolatos technikai megbeszélésekre.

E kihívásokkal teli idők közepette nagyra értékeljük a kinyújtott kezét és a lelkesedést az Európai Bizottság elnöke, von der Leyen által indított párbeszéddel megkönnyített megbeszéléseken való részvételre. Elköteleztünk vagyunk, és aktívan részt veszünk e stratégiai párbeszéd sikerének biztosításában, hogy konstruktív módon helyreállítsuk gazdáink és mezőgazdasági szövetkezeteink kilátásait. A mezőgazdasági ágazat előtt álló kihívásokra való reagálás, a kutatás, az innováció és az új technológiák nyújtotta lehetőségek kihasználása, valamint a mezőgazdaság és az erdészet helyes pályára való visszaállításának segítése érdekében a jövőbeli **bizottsági mandátumnak négy követelményre kell összpontosítania**:

1. A következő uniós **költségvetésnek tükröznie kell a gazdálkodók előtt álló** számos kihívást.
2. **A kereskedelempolitikai menetrendnek** összhangban kell lennie a belső piacon meghatározott ambíciókkal.
3. Minden új, **mezőgazdasággal kapcsolatos javaslatot** az érintettekkel megvitattott **megvalósíthatósági tanulmány**nak kell alátámasztania.
4. Szükség van egy **mezőgazdaságért és a vidéki területekért felelős biztosra**, aki kulcsfontosságú szerepet tölt be az **Európai Bizottság alelnökeként**.

Miközben az óra visszaszámol a sorsdöntő választásokig, amelyekig már csak néhány hónap van hátra, az első közös európai politika középpontjában állók, akik hisznek Európa jövőjében, izgatottan várják az Ön válaszát.

Üdvözléssel:

Christiane Lambert
A Copa elnöke

Lennart Nilsson
A Cogeca elnöke

Copa tagok

Cogeca tagok